א וועכנטליכע בלעטל ארויס געגעבן דורך בני אמונים

וכל מאמינים

256 | פרשת מקץ | תשע"ט

מאוצרות אמונים
פערל ווערטער איבער אמן און תפילה אין די פרשה

ריינִיגן דאס הארץ פונקט ווי טוישן קליידער

"וַיִּשְׁלַח פַּרְעֹה וַיִּקְרָא אֶת יוֹסֵף וַיְרִיצֻהוּ מִן הַבּוֹר וַיְגַלַּח וַיְחַלֵּף שִׂמְלֹתָיו וַיָּבֹא אֶל פַּרְעֹה" (מא יד)

רבי שמואל בן חפני גאון שרייבט:

פון דער פסוק קענען מיר לערנען וויאזוי מיר דארפן זיך גרייטן ווען מיר שטעלן זיך דאווענען פארן מלך מלכי המלכים; פאר א מלך בשר ודם וואס ער זעהט נאר מיט זיינע אויגן דארף מען צוגרייטן נאר די חיצוניות, אפשערן די האר און טוישן די קליידער, אבער פארן מלך מלכי המלכים וואס איז קוקט אריין אין די הערצער, דארף מען אויך צוגרייטן די פנימיות, ד.מ. ריינִיגן דאס הארץ און די מחשבה און תשובה טוהן אויף די עבירות.

'פירוש התורה לרבי שמואל בן חפני גאון' עמ' קי

'ברעב זנתנו' כאטש אז אויך 'בשבע כלכלתנו'

"וַיִּקְבֹּץ אֶת כָּל אֹכֶל שֶׁבַע שָׁנִים" (מא מח)

רבי יוסף שאול נאטאנזאהן דער בעל 'שואל ומשיב' שרייבט:

ווייל אין די זעטיגע יארן האבן די מצריים געדארפט אוועק לייגן פון זייערע שפייז אויף די קומענדיגע הונגער יארן, וואלט געווען א סברא צו זאגן אז זיי האבן נישט הנאה געהאט פון די זעטיגקייט וויפיל עס האט זיך אויסגעפעלט. מיט דעם קענען מיר פארשטיין א וואונדערליכע זאך וואס איז שווער אויף דער נוסח פון נשמת וואס מ'זאגט שבת אינדערפריה: "ברעב זנתנו ובשבע כלכלתנו" - אויב מיר האבן משבח געווען דעם אויבערשטן אויף דעם וואס ער האט אונז געשפייזט אפילו אין די הונגער יארן, וואס איז דאס שוין א לויב וואס ער האט אונז געשפייזט אין די זעטיגע יארן?

נאר, לויט וואס מיר האבן פריער געזאגט איז עס פארענטפערט: אין די ווערטער: "ברעב זנתנו" לויבן מיר אויף דעם וואס דער אויבערשטער האט אונז געשפייזט אין די הונגער יארן, אבער כדי מיר זאלן נישט טראכטן אז צוליב דעם האבן מיר געדארפט קארגן פון אונזער עסן אין די זעטיגע יארן, לייגן מיר צו: "בשבע כלכלתנו", ד.מ. אז אויך אין די זעטיגע יארן האט אונז גארנישט געפעלט.

מיט דעם קענען מיר אויך טייטשן וואס מיר בעהטן ביי 'ברכת המזון': "ונא אל תצריכנו, לא לידי מתנת בשר ודם... כי אם לידך המלאה"; אנדערשט פון א האנט פון א 'בשר ודם' וואס אמאל פעהלט אין דעם, איז דער 'ידו' פון הקדוש ברוך הוא וואס איז שטענדיג 'מלאה', וועגן דעם דער וואס פארלאזט זיך אויף השי"ת דארף נישט אוועק לייגן פון זיינע עסן אויף דעם מארגנדיגן טאג.

'דברי שאול' [מהדורה רביעאה]

'נפלה נא ביד ה'... וביד אדם אל אפֹּלָה'

"וְאֵל שַׁ-דַּי יִתֵּן לָכֶם רַחֲמִים לִפְנֵי הָאִישׁ וְשִׁלַּח לָכֶם אֶת אֲחִיכֶם אַחֵר וְאֶת בִּנְיָמִין וַאֲנִי כַּאֲשֶׁר שָׁכֹלְתִּי שָׁכָלְתִּי" (מג יד)

אויב האט יעקב געדאוונט אז השי"ת זאל געבן פאר זיינע קינדער "רַחֲמִים לִפְנֵי הָאִישׁ", פארוואס ענדיגט ער מיט די ווערטער אז זיין תפילה וועט נישט אנגענומען ווערן און: "כַּאֲשֶׁר שָׁכֹלְתִּי - שָׁכָלְתִּי"?

ענטפערט דער 'כתב סופר':

יעקב האט גוט געוואוסט אז די יסורים וואס קומען צו אים זענען צוליב זיין טובה, און עס איז זיכער אז ער האט זיך נישט געוואלט פטר'ן פון דעם. ער האט נאר געוואלט געשטראפט ווערן דורך דעם אויבערשטן אליין און נישט דורך א בשר ודם, אזוי ווי דוד המלך האט געבעהטן (ש"ב כד יד): "נִפְּלָה נָּא בְיַד ה' כִּי רַבִּים רַחֲמָיו וּבְיַד אָדָם אַל אֶפֹּלָה". און דאס האט יעקב געזאגט: "וְאֵ-ל שַׁ-דַּי יִתֵּן לָכֶם רַחֲמִים לִפְנֵי הָאִישׁ" - ענק זאלן גערעטעוועט ווערן פון א מענטש'ס הענט, און אויב עס איז נגזר געווארן אויף מיר א עונש: "כַּאֲשֶׁר שָׁכֹלְתִּי שָׁכָלְתִּי" - נאר בידי שמים.

מיט דעם קען מען פארשטיין פארוואס האט דער מדרש (ב"ר צב א) דא צוגעשטעלט דעם פסוק (תהילים צד יב): "אַשְׁרֵי הַגֶּבֶר אֲשֶׁר תְּיַסְּרֶנּוּ יָ-הּ", ווייל דאס האט יעקב געבעהטן: געשטראפט ווערן דורך השי"ת אליין און נישט דורך מענטשן.

'כתב סופר'

די ניסים פון חנוכה - אינעם חלק פון בנימין

"וַתֵּרֶב מַשְׂאַת בִּנְיָמִן מִמַּשְׂאֹת כֻּלָּם חָמֵשׁ יָדוֹת" (מג לט)

רוב יארן ליינט מען 'שבת חנוכה' די קריאה פון פרשת מקץ. א וואונדערליכער רמז צו פארבינדן אונזער פרשה צו דער נס פון חנוכה לערנט ארויס דער הייליגער צדיק **רבי לוי יצחק פון בארדיטשוב** פון דער פסוק וואס שילדערט די מתנות יוסף פאר בנימין:

ווען יוסף האט געגעבן פאר בנימין "חמש ידות" האט ער מיט דעם מרמז געווען אויף דער נצחון פון די חשמונאים וואו דארט ווערן אויסגערעכנט פינעף **"ידות"**, אזוי ווי מיר רעכענען אויס ביי די תפילה פון 'על הניסים': א. "מסרת גיבורים **ביד** חלשים", ב. "ורבים **ביד** מעטים", ג. "וטמאים **ביד** טהורים", ד. "ורשעים **ביד** צדיקים", ה. "וזדים **ביד** עוסקי תורתך".

אויף דעם לייגט צו **רבי פנחס פרידמאן שליט"א**, דער ראש הכוללים דחסידי בעלזא, לויט וואס מיר זעהן אז די ניסים פון חנוכה זענען מרומז אין די מתנות וואס יוסף האט געגעבן פאר בנימין, קען מען אנווייזן אויף א ספעציעלן פארבינדונג צווישן בנימין און דער נס פון חנוכה:

אין גמרא (יומא יב א) שטייט אז דער בית המקדש איז געבויעט געווארן אין דער חלק פון יהודה און בנימין צוזאמען, אבער די "אולם **והיכל** ובית קדשי הקדשים" זענען געבויעט געווארן אין דער חלק פון בנימין, לויט דעם קומט אויס אז דאס וואס די חשמונאים האבן מטהר געווען דעם היכל - אזוי ווי מיר זאגן אין דער נוסח פון "ועל הניסים": "ואחרי כן באו בניך לדביר ביתך, **ופנו את היכלך** וטיהרו את מקדשך..." - איז פארגעקומען אינעם חלק פון בנימין, וואס איז פארשוועכט געווארן דורך די יוונים.

'קדושת לוי' חידושי אגדות ד"ה ותרב; 'ליקוטי מאמרים שבילי פנחס' - תשע"א, עמ' קא

רזי אמונים
רמזים פון אמן אויף חנוכה

די גזירה פון מלכות יוון

די קדמונים שרייבן ('מחזור ויטרי' סי' א) אז די תפילה 'אין כאלוקינו' איז לויט די סדר פון די אותיות 'אמן' - "אין כאלוקינו, מי כאלוקינו, נודה לאלוקינו", און עס איז ממשיך מיט א לשון פון א ברכה: "ברוך אלוקינו, **אתה הוא אלוקינו**".

אין א מדרש קדמון ווערט געברענגט אז אין די תקופה פון מלכות יוון האבן די יוונים גוזר געווען אויף די אידן נישט ענטפערן אמן, און כדי עס זאל נישט פארגעסן ווערן פון כלל ישראל, האבן זיי מתקן געווען די תפילה, און כאטש די גזירה איז בטל געווארן איז געבליבן די תקנה אזוי ווי ביז דעמאלטס.

'מאי חנוכה' [לר"י רצאבי] בשם מהר"י וַנַּה פון די חכמי תימן

מ'קען צולייגן און זאגן, אז צוליב דעם וואס "גדול העונה אמן יותר מהמברך" (ברכות נג ב) האט מען מקדים געווען דעם רמז פון 'אמן' בעפאר די רמז פון 'ברוך אתה'.

יו"ר 'בני אמונים' הרב יעקב דב מארמארשטיין

'אמן' - 'בחנוכה'

'בחנוכה' איז בגימטריה 'אמן'

'חנוכת הבית' [לרבי שאול ב"ר דוד] פראג שע"ו

די מלאכים ענטפערן אמן

אין שאילתות דרב אחאי (וישלח כו) ווערט געברענגט: "מזוזה בימין ונר חנוכה בשמאל ובעל הבית בטלית מצוייצת באמצע". און 'נר', 'מזוזה' 'אדם' - איז ר"ת 'אמן'. פון דא איז א רמז אויף די ווערטער פונעם 'קב הישר' (פרק צו) אז ווען א מענטש זאגט א ברכה פארן מקיים זיין די מצוה, די מלאכים וואס זענען באשאפן געווארן פון די מצווה נעמען זיך צוזאם און ענטפערן אמן נאך זיין ברכה.

'חדשים לבקרים' חנוכה

"אין וועמענ'ס זכות באצאהלט השי"ת פאר די אידן פון די פעלקער? אין די זכות פון די מענטשן וואס זיי קומען פריה אין שוהל און גייען אהיים שפעט פון שוהל און זיי ענטפערן אמן, און זיי לויבן השי"ת מיטן זאגן אמן, אויף זיי זאגט דער פסוק (תהלים נט יט): "פדה בשלום נפשי מקרב לי כי ברבים היו עמדי". ('תנא דבי אליהו' רבה יא)

לאמיר אויפשטיין פריה און זאגן די ברכות השחר מיט א חברותא אין די שוהל'ן, און אויך אין די יעצטיגע צייטן וועלן מיר זוכה זיין זעהן די מפלה פון אונזערע שונאים, אמן.

ברכות השחר: אויפן קול | מיט כוונה | מיט א חברותא.

תענה אמונים

א בליק לויטן
סדר פון דאווענען

ברכת המזון - ברכת הזן (א)

'הזן את העולם' - בכבודו ובעצמו

די ערשטע ברכה פון ברכת המזון איז די ברכה 'הזן', ווען די מן איז געקומען, האט משה רבינו מתקן געווען אז די אידן זאלן זאגן די ברכה (ברכות מח ב). עס איז קלאר און זיכער אז אויך בעפאר די מן איז געקומען האבן די אידן געגעסן די מצות וואס זיי האבן געבאקן אין מצרים, דאך האט משה נישט מתקן געווען די ברכה 'הזן' ביז ווען די מן איז געקומען, ווייל די מן וואס איז געקומען גרייט צום עסן אן זיך דארפן פלאגן און גרייטן האט פאר אלעמען צו וויסן געטוהן די השגחה פון ה' יתברך, אזוי ווי עס איז דער לשון אין די ברכה: "הוא נותן לחם לכל בשר" - אז דער אויבישטער כביכול בכבודו ובעצמו גיט מיט זיינע הענט די עסן פאר זיינע באשעפענישן, כאטש אז צוליב אונזערע עבירות זעהט עס אויס אז עס ליגט אין די הענט פון די טבע ('כלי חמדה' עקב סי' ב אות א).

און אזוי שרייבן טאקע די ראשונים, אז אין די ברכה 'הזן' לויבן מיר און דאנקען דעם באשעפער אויף דעם וואס יעדן טאג גיט ער אליין בכבודו ובעצמו פון זיין ברייטע האנט עסן פאר אלע באשעפענישן, בחן בחסד וברחמים, אן עס זאל עפעס פעלן. און באמת דער שבח איז געבויעט אויף א אפענע גמרא (ע"ז ג ב) אז אין די דריטע טייל פון די פיר טיילן פון די טאג זיצט דער אויבישטער בכבודו ובעצמו און ער גיט עסן פאר די גאנצע וועלט און אלע זיינע באשעפענישן, 'מקרני ראמים עד ביצי כינים' ('שבלי הלקט', סדר ברכות קנז).

דער מבי"ט שרייבט ('בית אלוקים' שער היסודות סא) אין נאמען פון די מקובלים, אז דער נוסח 'ברכת הזן' וואס משה האט מתקן געווען איז אנדערשט געווען פון דער נוסח וואס מיר האבן יעצט, ווייל ער האט געוואוסט דער סוד פון די שם הוי"ה איז די ברכה געווען נאר 26 ווערטער, און אזוי איז געווען דער נוסח: "ברוך אתה ה' אלוקינו מלך העולם, הא-ל הזן את העולם כולו בטובו בחסד, נותן לחם לכל בשר כי לעולם חסדו, ברוך אתה ה' הזן את הכל".

הזן את העולם כולו

אסאך וועלן זיך וואונדערן אויף די אויבנדערמאנטע ווערטער, ווייל מיר זעהן דאך אז עס זענען דא אסאך מענטשן וואס פלאגן זיך זייער צו האבן עסן, און אסאך פון זיי הונגערן אויף ברויט, וואו איז דער שפע וואס ווערט באשטימט פאר זיי יעדן טאג עקסטער?

א ענטפער אויף דעם שרייבט דער 'שפת אמת' (בהר תרמ"א) מיטן ערקלערן דעם דאפלטן לשון: 'את העולם-כולו', עס איז ריכטיג אז דער אויבישטער שיקט אראפ יעדן טאג אויף דער וועלט א שפע פון עסן וואס עס איז גענוג פאר אלע מענטשן, אבער די השגחה העליונה האט אזוי גוזר געווען, אז די שפייז פון א טייל מענטשן באקומען זייערע חברים, כדי אז זיי זאלן זיי שטיצן פון זייער חלק. און דאס איז די כוונה אין דעם לשון 'כולו', אז די עסן קומט טאקע אראפ פאר אלע מענטשן, אבער עס מוז נישט זיין אז יעדער איינציגער באקומט עקסטער זיין טייל, און כדי אז אלע זאלן זוכה זיין הנאה האבן פון די שפע דארפן די מענטשן זיין באחדות, ווייל נאר אזוי וועלן מענטשן טראכטן וואס עס פעלט אויס פאר די אנדערע און זיי וועלן זיי שטיצן, און ווען עס איז דא אחדות - קומט ארויס די ברכה מן הכח אל הפועל.

'חן', 'חסד' און 'רחמים'

די ווערטער 'חן' 'חסד' און 'רחמים' ווערן דערמאנט צוזאמען ביי עטליכע תפילות [ביי די ברכה פון 'המעביר שינה'; 'שים שלום'; 'יעלה ויבא' און נאך]. ביי די ברכה האבן די ווערטער א עקסטערע באדייט, עס קען נישט זיין אז א מלך בשר ודם וואס אלע זיינע בירגער זענען אין אים אינגאנצן אנגעהאנגען זאל זיך נישט גרויס האלטן העכער זיי, און ווען ער וועט זיי געבן זייערע עסן, וועט ער זיך אויפפירן ווי איינער וואס גיט נאר אויף צו יוצא זיין. אבער דער אויבישטער וואס די שפייז פון די גאנצע וועלט איז אין זיינע הענט, דאך שפייזט ער די גאנצע וועלט "בחן בחסד וברחמים" - מיט א עין טובה און מיט א פריינדליך פנים ('אוצר התפילות' - 'עץ יוסף').

די עצם טייטש פון די דריי לשונות ערקלערט דער 'ערוך השולחן' (קפז ד) אז מיר זענען אין דעם מרמז אויף דריי סארט מענטשן וואס האבן א הנאה פון השי"ת'ס השפעה; 'בחן' - די עשירים וואס זענען זוכה צו א עקסטערע נשיאות חן אז זיי האבן די מעגליכקייט צו קויפן אויך 'מותרות'. 'בחסד' - רוב מענטשן וואס אלעס וואס עס פעלט אויס אויף זייער עקזיסטענץ האבן זיי. 'וברחמים' - די ארימעלייט, וואס פלאגן זיך אויף פרנסה און דארפן צוקומען צו גרויס רחמים כדי זיי זאלן קענען עקזיסטירן.

מעשה אמונים

א וועכנטליכע ערציילונג
אויף אמן און תפילה

על הנער הזה התפללתי

די ערציילונג וואס מיר האבן דא האט דערציילט הגה"צ רבי גמליאל הכהן ראבינאוויטץ שליט"א, וואס האט עס געהערט פון דער בעל המעשה דער באקאנטער מחנך רבי אלימלך חעשין, פון די אלטע מלמדי-דרדקי אין ירושלים, וואס האט געדינט אלץ מלמד אין די תלמוד תורה 'עץ חיים' אין לויף פון העכער פון זעכציג יאר.

איין יאר איז ארויף צו זיין כיתה א קינד פון א שווערע פאמיליע, וואס ליידער צו זיין גרויסער ווייטאג האט ער נישט מצליח געווען אין לערנען, און איז געווארן א ווילדער יונגל וואס זיין אויפפירונג איז אינגאנצן נישט געווען פאסיג צו די לאנג יעריגער נאטורליכע אויפפירונג פון די קינדער אין די 'תלמוד תורה'. אין די צייט וואס דער מלמד האט פארגעלערנט איז פון זיין זייט געווען אסאך שטערונגען, און מ'קען זאגן אז אלע קינדער פון די כיתה האבן געליטן וועגן אים.

די מלמדים האבן פראבירט אויף אלע ערליי וועגן און האבן אלעס געטוהן ער זאל פארבעסערן זיין אויפפירונג, אבער זיי האבן נישט געזעהן אז עס זאל עפעס אויפטוהן. די אויפפירונג פונעם קינד האט זיך פארערגערט פון טאג צו טאג. אים אוועק שיקן פון תלמוד תורה - איז נישט געקומען אין באטראכט, סיי ווייל דאס וואלט צוגעברענגט א געוואלדיגע ווייטאג פאר די צובראכענע פאמיליע, און סיי ווייל דאס וואלט צוגעברענגט ער זאל מער און מער פאלן חלילה.

ווען דער פאטער איז גערופן געווארן צו א אפענע שמועס מיטן מלמד, האט ער ערשיינט אין די באשטימטע צייט, אבער זייער שנעל האט דער קלוגער מלמד זיך איבערגעצייגט אז פון דא וועט נישט קומען די ישועה. דער פאטער האט זיך נישט געוואלט ארויסדרייען פון די אחריות, ער זייער גוט געוואוסט פון די שוועריקייטן און די פראבלעמען וואס זיין 'תכשיט'ל' טוהט אן 'תלמוד תורה', אבער ער האט גע'טענה'עט מיט א שטארקהייט אז ער האט נישט די מעגליכקייט טוהן עפעס וועגן דעם. ער האט שוין אלעס פראבירט, אבער ער האט זיך איבערגעצייגט אז ער קען גארנישט העלפן. אויך אין שטוב ליידט ער פון אים און ער זעהט נישט קיין שום וועג וויאזוי אים מחנך זיין.

"איך האב נישט קיין אנונג וויאזוי מ'קען אים שטעלן אויף די פוס" - האט דער פאטער אויסגעפירט, ווען מיט די ווערטער נעמט ער אראפ די אחריות פון זיך און ער גיט עס צוריק פאר די הנהלת התלמוד תורה.

דער מלמד האט פראבירט העלפן: "אפשר זאלסטו דינגען פאר אים א פריוואטער מלמד, איינער וואס קען דיר העלפן אים מחנך זיין און אים העלפן אין די לימודים; די ניסיון האט אויפגעוויזן אז אזא מחנך אויסער זיינע מעגליכקייטן אים צו הייבן אין זיינע לימודים, קען ער זייער נאנט ווערן מיט אים, און מיט ליבשאפט קען ער אים צוברענגען צו א כלליות'דיגע הצלחה, און צוברענגען צו א ערנסטע פארבעסערונג אין זיין אויפפירונג און אין זיינע מידות".

אבער אויך צו די פארשלאג האט דער פאטער זיך אנטזאגט: "עס טוהט מיר וויי, אבער איך האב נישט קיין פינאנציעלע מעגליכקייט זיך לאזן קאסטן אזא פרייז פאר א מלמד. קוים האב איך עפעס פרנסה פון מיין שווערע ארבעט אלץ א רוימער פון שוהלן און טרעפן-צימער'ן, בשום פנים ואופן קען איך נישט נעמען אויף מיר צו באצאלן נאך א געהאלט פאר אזא מלמד...

איך האב שוין געזאגט פארן מלמד: 'איך האב נישט וואס צו טוהן, באמת קען איך גארנישט טוהן!" - האט דער פאטער געענדיגט מיט א אראפגעלאזטן פנים און געוואלט ארויס גיין פונעם צימער.

דער מלמד האט נישט געוואוסט וואס צו טוהן פון גרויס ווייטאג, עס איז אים שווער געווען צוקוקן די יאוש וואס דער פאטער האט געטראגן ביי זיך אין הארץ, כאילו דער קינד האט חלילה נישט קיין שאנסן...

איין סקונדע בעפאר דער פאטער איז ארויס פונעם צימער האט דער מלמד זיך פלוצלינג אויפגעכאפט און זיך אנגערופן פארן פאטער: "טייערער פאטער, דו מיינסט אז דו האסט שוין אלעס פראבירט, און דו האסט אינגאנצן נישט קיין מעגליכקייט צו העלפן דיין זוהן, אבער איך טראכט אז דו האסט א ביטערן טעות! דיין זון געפונט זיך יעצט אין נישט א גוטן צושטאנד, ער ציהט אויף נישט גוטע זאכן, איידל געזאגט, אבער דו קענסט אים נאך העלפן; דו קענסט דאווענען אויף אים, פארגיסן טרערן ווי וואסער. האסט דאך א גרויסער פאטער אין הימל וואסווארט אויף דיינע תפילות און דיינע טרערן, בעהט זיך ביי אים, גיס אויס דיין הארץ פאר אים, ער וועט זיך זיכער נישט פארהוילן פון דיינע בקשות...!"

בעפאר די טיר האט זיך פארמאכט, האט דער מלמד נאך אנגעיאגט באמערקן די טרערן וואס זענען גערינען פון די אויגן פונעם פאטער. א נייע האפענונג האט זיך אנגעצינדן אין זיין הארץ, און ער האט זיך נישט פארזוימט עס אויסנוצן.

פון יענעם טאג און ווייטער האבן די אנגעווייטאגטע עלטערן נישט אויפגעהערט פון צו דאווענען און וויינען אויף די הצלחה פון זייער קינד. אויב דאס איז נישט גענונג געווען, האבן זיי אויך ערוועקט זייערע קרובים זיי זאלן דאווענען אויף דעם. דער פאטער איז אויך געגאנגען צו די גדולי תורה און די תלמידי חכמים וואס ער האט געהאט פארבינדונגען מיט זיי, און זיך געבעהטן אז זיי זאלן מקדיש זיין געציילטע מינוטן פון זייער צייט אויף די הצלחה פון זיין זון, און זיי האבן אים נישט געקענט אפזאגן.

עטליכע פון זיי, האבנדיג רחמנות אויפן קינד, האבן אויך באשלאסן לערנען אביסל מיטן קינד, דער א פערטל שעה, און דער צווייטער צוואנציג מינוט א.א.וו..

צוביסלעך איז געווארן א שטאקער קשר צווישן דער קינד מיט די תלמידי חכמים, זיי האבן גענומען צו זייער הארץ זיין צושטאנד, און האבן אים געשטאקט און געמוטיגט. נאך נישט א לאנגע תקופה פון ווען די עלטערן און זייערע באקאנטע האבן אנגעהויבן דאווענען אויפן קינד, איז געשעהן א נס; צו די וואונדער פון זיינע עלטערן און זיינע מחנכים האט זיך איבערגעדרייט די הארץ פונעם קינד פון איין זייט צו די אנדערע זייט, און איז געווארן פון די אויסגעצייכנטע קינדער פון די תלמוד תורה.

היינט צו טאג איז זיין פלאץ אין די מזרח וואנט פון די עולם הישיבות, אלץ איינער פון די גרויסע מרביצי תורה, צו די פרייד פון זיינע עלטערן וואס טוהן פארזעצן מיט זייערע תפילות אויף זיין הצלחה.

"עס איז מיר נישט קיין ספק, אז דער גרויסער טויש האט אנגעהויבן ווערן אין דעם קינד נאר פון די מינוט וואס זיינע עלטערן האבן אנגעהויבן דאווענען זייערע ווארימע תפילות" - זאגט הרב חעשין, אסאך יארן נאך די געשעהניש. "פון הימל האט מען אריין געלייגט די פאסיגע ווערטער אין מויל, אין די ריכטיגע מינוט, און פון ווען די עלטערן האבן אנגעהויבן טוהן צו די זאך, האט מען פון הימל געהאלפן און צוגעפירט דעם קינד אויפן ריכטיגן וועג".

"טייערע עלטערן" - פירט אויס הרב ראבינאוויטץ מיט א רוף פון טיפן הארץ: "קיינמאל זאלן ענק נישט זאגן אז ענק האבן נישט קיין מעגליכקייט העלפן ענקערע קינדער; דאווענען קענען ענק דאך שטענדיג, עס איז נישט קיין ספק אז אויב ענק וועל אזוי טוהן, וועט מען פון הימל ענק צופירן צו די פאסיגע מענטשן וואס וועלן קענען טוהן די ריכטיגע השתדלות פאר אים".

'טיב הקהילה' 'יתרו תשע"ב'

עיצובים shay